

DEBRECZEN

Keletmagyarországi Napló — XVI. évfolyam 290. szám — 1939 december 29. péntek — Ára: 12 fillér

Tudjátok-e, mi a haza?

Ha nem tudnátok, megtanulhatjátok most finn testvéreinktől. Harmincöt fokos rettentő hidegben, jég és hó dermedt környezetben menetelni, si-talpakon rohanni egyik veszélyeztetett helyről a másikra, ellenállni húszszoros ellenségnek, a harci front mögött nem érezni végláthatatlan utánpótlást, tartalékot, mint a szemben álló ellenfélnél, de érezni azt, hogy most minden attól a kartól függ, mely dermedten szorongatja a fegyvert, vagy tapad a hadigép kormánykerekeire, vagy a gépfegyver zárvatárára. Fent a lagyos léghőmérséklettel keverve az ellenséges repülőgépek, száz halált osztva, bombákat szórva, szemben végtelen ellenséges hadak, melyeknek első soraival ha megbirkózik, a földből kikél másik hadrend és mindig másik. Míg emez oldalon csak egy vékony harcfront, mely ha erős védelmi övre támaszkodik is, de mégis csak egy a tizenöt-husz ellen.

És a finn katona mégsem rendül meg, nem esik kétségbe, nem inog, harcol bátor kitartással rendületlenül, mert a rettentő hidegben és a rettentő aránytalanságban is szívét, lelkét átfűti a hazaszeretet tüze, a haza védelmének szent kötelessége, az a tudat, mely erőt ad rendkívüli, emberfeletti feladatok vállalására.

A finn katona tudja, mi a haza. És tudja egy szálig az országnak apraja-nagyja, kik szintén vállalnak minden szenvedést, áldozatot. A szent Karácsony estét légvédelmi pincékben töltik, nap mint nap elkövetkező légi támadások kitarításukat fel nem örlük. Nem hátrál Finnországban a hátsó front, a mögöttes országrész sem, rendületlenül áll és vár. Mi adja nekik az erőt, a békés polgároknak, aszszonyoknak, leányoknak, gyermekeknek? A haza szeretete. Ők is tudják, mi a haza.

Az a heroikus, hősi ellenállás, melyet a kicsiny Finnország kifejt immár negyedik hete, valóban bámulatra gerjeszt a távoli szemlélőt és minden népeket a föld kerekén. Mélyen meghat bennünket magyarokat, annál is inkább, hiszen testvéri nemzetről van szó.

Nem kívánjuk most taglalni az orosz-finn viszály keletkezését, indító-okait, lehetőségeit, egyedül és kizárólag ama lelki motivumokat szeretnénk méltatni, melyek a finn nép ellenállásának olyan csodás erőt adnak.

Ez a motivum elsősorban a finn népben elevenen élő hazaszeretet, mely évtizedeken át megtartotta minden elnyomás és leigázás ellenére is. Azonkívül az a kiengesztelt társadalmi és gazdasági rend, mely Finnországban utóbbi húsz évben meghonosodott. A haza fogalma ott teljesen egybeforr a kis családi ház vagy föld, vagy ipari üzem fogalmával. Ehhez járul a mély vallásos érzés, a tiszta családi élet. Mind olyan

42 ezer áldozata van az anatóliai földrengésnek

Uj idők hajnaláról, Olaszország békéjéről szólott a pápa a Kvirinálban tett látogatásán

A finnek véres csatában verték vissza az oroszok támadását Kelja ellen

Zavargások Murmanszkban élelemhiány miatt

Róma, dec. 28. Hetven év után először jelent meg a Szentatya a Kvirinálban. A lakosság már korán reggel ellepte az utcákat és várta a pápai menet elvonulását. XII. Piusról mindenki tudja, hogy mennyire szereti a pontosságot és így a rómaiak nyugodtan megbízhattak abban, hogy minden előre bemenetelt időt pernyit pontossággal tart be.

Pont 10 órakor megkondultak Róma összes harangjai, ezzel jelezve, hogy a pápa elindult lakosztályából. Néhány perccel később, amikor kilépett a Vatikánból, száz és száz hófehér galamb repült fel az egyik toronyból és csodálatos véletlen folytán ezek a fehér madarak a Kvirinál felé repültek.

Csodálatos látvány volt a középkori egyenruhák sora, a téglaszínű, vörös-barna római paloták között. A téli napsugárba csillogtak az alabárdok és a fémsisakok és a rómaiak, kik ismerik történelmük minden apró részletét, pontosan megtudták mondani, hogy az egyik egyenruha a 15-ik, amaz pedig a 16-ik századból való.

A Szentatya kocsija pont 10.30 órakor gördült be a Kvirinál kapuján.

A Vatikán állam határán külön küldöttség fogadta a pápát, élén III. Viktor Emánuel első szárnysegéde s Borghese herceg, Róma kormányzója állt. — Ez az esemény meghozza gyümölcsét és hatása ki fog bontakozni az emberek lelkében és a világ areolatán, mondotta Borghese herceg.

Amikor a pápai gépkocsik átlépték a Kvirinál kapuját, a pápai himnusz és az olasz királyi himnusz és a Giovinezza hangjai csendültek fel. A király és császár a lépcső tövében várakozott a pápára, úgyhogy a történelmi találkozó a tömeg szemlélésére jászódott le.

III. Viktor Emánuel a savoyai ház hercegei vették körül.

XII. Pius pápa nem szállt ki az autóból, hanem a nyitott kocsi felszerelt trónszékén ülve lassan végighajtott a felállított díszőrség előtt és áldást osztva tartotta meg ez az uralkodók számára szokásos díszszemlélt.

A királyi család tagjai mögött állt gróf Cianó külügyminiszter, Maglione bíborossal. Mindketten a nekik újonnan adományozott rendjeleket hordták: Maglione bíboros az Annunziata nyakláncot, gróf Cianó pedig az Aranysarkantyús rendjelet.

Igen nagy érdeklődést keltett Rómában, hogy a Szent Pál kápolnában, ahova a pápa imára vonult, az oltáron

a savoyai család négy boldoggá avatott tagjának ereklyéi álltak s a „Rose d'or” az aranyból vert róza — amelyet XI. Pius pápa Elena királyné és császárnőnek adományozott.

XII. Pius pápa rövid szentségimádás után elhagyta a kápolnát és az újból megalakult menet fényes termek során át a Sároterembe vonult, amely abban az időben, mikor a Kvirinál palota a pápáké volt, trónteremként szolgált. A pápa itt fogadta a király és császár, polgári és katonai udvartartásának, Róma kormányzójának és a királyné és császárné, valamint a királyi hercegnők udvarhölgyeinek hódolatát.

A Vörösteremben a hercegek és hercegnők, a bíborosok és a pápa, valamint az uralkodópár kíséretének méltóságai hátramaradtak, míg XII. Pius pápa és az uralkodópár a trónterembe lépett, amely a pápák idején a kongregációk terme volt. Ebben a fényesen díszített teremben folyt le a pápa és az olasz uralkodópár beszélgetése.

Külön erre az alkalomra idehozták a nápolyi királyi palota trónszékét mely a pármái udvar tulajdona volt.

A pápa helyet foglalt a középen álló nagy karosszékben, jobboldali karosszékbe a király és császár ült, a baloldali a királyné és császárné. Mintegy félóra hosszat tartó beszélgetés után bemutaták a pápai kíséret előkelő ségeit az uralkodópárnak. A menet visszatért a vértések termébe, ahol a királyné búcsút vett a pápától. A pápa a király és császár jelenlétében levonult a díszlépcsőn és beszállt a kocsijába.

Miután XII. Pius pápa elbúcsúzott az uralkodótól, a fegyverek tisztelgése és az olasz és a pápai himnusz hangja mellett elhagyta a palotát.

A pápai menet ezután az esőben is kitartóan várakozó tömeg meg-megújuló lelkes éljenzése és a felállított csapatok fegyveres tisztelgése közepette visszatért a Vatikánba. XII. Pius pápa visszatérése is áldással viszonozta nyitott kocsijában Róma lakosságának hódolatát.

Róma kormányzója és a királyi küldöttség megelőzte a pápai menetet és Vatikánváros határán, a Szent Péter-tér szélén még egyszer tolmácsolta hódolatát.

A pápa beszéde

Róma, dec. 28. (Stefani.) XII. Pius pápa a Kvirinálban tett látogatása alkalmával beszédet mondott az uralkodópár és a királyi udvar jelenlétében. Mindenek előtt köszönetet mondott az uralkodópár ünnepélyes vatikáni látogatásáért, amellyel Szent Péter széke előtt egész Róma, de az egész világ előtt újból tanúságot tettek a Savoyai uralkodóház sok évszázados katolikus szelleméről. Emlékeztetett a XI. Pius pápa és III. Viktor Emánuel által aláírt concordátumra, amely békét teremtett az egyház és az állam között. A mai napon, amikor ebben a ragyogó teremben évtizedek óta először ismét áldásra emelkedik egy pápa keze, egész Olaszország örvendez, mint ahogy örvendeni látszik a két apostoli fejedelem is, — akiknek szobra a palota bejáratánál emelkedik — hogy végre felvirradni látják az új idők hajnalát.

Ezután Isten áldását kérte az uralkodócsaládra, a kormány tagjaira és a jelenlevőkre, hogy a kormányzat bölcsessége által megőrizt béke naggya és megbecsültté tette Olaszországot az

egész világon.

A király és császár tiszteletteljes szívélyességgel fogadta XII. Pius, amikor az uralkodó szokás szerint ajkához akarta emelni a pápa kezét, a Szent Atya szívélyes mozdulattal elhárította magától a kezesókot.

Mussolini meglátogatja a pápát

Róma, dec. 28. (Stefani.) Jólétesült körökben megerősítik azt a hírt, hogy a Duce január első heteiben látogatást tesz a Szent Atyánál. (MTI.)

A békelörekvések

London, dec. 28. Az angol sajtó nem titkolja érdeklődését a Rómából kiszivárgó óvatossá béketapogatózói hírek iránt. A legtöbb lap részletesen és általában a helyeslés hangján ismerteti a beszédet, amelyet XII. Pius pápa a bíborosok kollégiumához intézett és amelyről a Times római levelezője megállapítja, hogy rokonérzést mutat mind a nyugati szövetségesek bizonyos eszméi, mind Mussolini politikájának bizonyos sarka-

tényezők, melyek a haza, az otthon szeretetét magas fokra emelik. A finn katona védi hazáját, vallását, földjét, otthonát, kis házat, családját. Ez megszázszorozza erejét és kitartását. Ez teszi képesé arra, hogy szembenézzen száz

halállal inkább, minthogy talpalatnyi földjéről lemondjon, hogy feladja önállóságát, megnyirbálni hagyja függetlenségét. Azok az erények, melyek a finn népet el-töltik, a leghatalmasabb államfenntartó értékek. Pótolják mil-

liós hadseregek hiányát, pótolják a repülőgépek ezreit.

A finnek tudják, mi a haza. Ha akadna valaki a magyar földön, aki nem tudná, most a finnektől megtanulhatja.

ANGOL zöldtermében Szilveszterkor jazz

latos alapelvei iránt.

A „Daily Express” vezércikke szerint Anglia mindig kész az igazi békére, amely nem csupán a háború elhalasztása volna. Anglia biztonsgot kíván az angol birodalom számára és nyugalmat szövetségese, Franciaország számára.

A Daily Express római levelezője úgy értesül, hogy a Szentszék a világi hatalmak támogatását keresi, hogy békét teremtsen az oroszok ellen kiépítendő arcél segítségével. A Vatikán és az olasz kormány között teljes az egyetértés. Abból a tényből, hogy Roosevelt elnök külön megbízottat küld a Szentszékhez, arra következtettek, hogy az Egyesült Államok is támogatják a közös béketörekvéseket. A terv beérését kora tavaszra várják, mert általában arra számítanak, hogy a háború akkor nagyobb méreteket ölthet.

Az Observer jelenti Vatikán-

Két orosz támadást a finnek véresen visszavertek

Helsinki, dec. 28. Finn hivatalos helyről jelentik: A szárazföldön az ellenség a karéliei földszorosban csütörtökre virradó egész éjjel folytatta támadásait. Kelja ellen, Csütörtök délelőtt a támadásokat visszavertük és az ellenséget ellentámadásainkkal a tó másik partjára vertük vissza, ahová az egyes csapatoknak sikerült átmenniük. Az ütközet igen heves volt, ember ember ellen harcolt. A finnek két orosz támadást megsemmisítettek. A Suvanto-tó jelen igen sok halottat hagytak

Zavargások Murmanszk vidékén

Bern, dec. 28. (Havas.) A Basler Nachrichten stockholmi tudósító jelenti, hogy a hideg időjárás és a finn hadjárát egyéb nehézségei arra kényszerítették a szovjet hadvezetőséget, hogy Karéliában taktikát változtasson. A tudósító továbbiakban azt írja, hogyha néha ellentmondó hírek is terjednek el, az bizonyos, hogy a Murmanszk vidéki lakosság ellátásában nagy nehézségek mutatkoznak. A lakosság elégedetlensége most már kezd kemoly formát ölteni. A katonai hatóságok igen sok embert rémhírterjesztése miatt letartóztattak és felügyelet alá helyeztek. (MTL)

Helsinki, dec. 28. (Havas.) A murmanszki zavargásokról elterjedt híreket megerősítik. A zavargásokat állítólag elsősorban az élelmiszer hiánya idézte elő. Egyrészt a finn síelő különítmenyeknek sikerült elérniük a murmanszki vasútvonalat. A finnek annyira megrongálták a vas-

Moszkvai rendszabályok

London, dec. 28. A moszkvai rádió kiáltványban figyelmezteti a szovjetorszag munkásságot, hogy a hegyélők és rombolók súlyos károkat okoznak a termelésnek, főleg a jelenleg igen fontos nehéz ipar-nak. A kiáltvány felszólítja a

Sztalin döntést akar

Riga, dec. 28. Moszkvai jelentés szerint Sztalin kiadta a parancsot, hogy a legjobb szovjet csapatok 800.000 katonáját vonják össze a Mannerheim-vonalon, és minden áron törjék meg a finnek ellenállását. (MTL)

London, dec. 28. Az Evening News jelentése szerint a szovjet hadvezetőség összesen 270 ezer főnyi válogatott új csapatot vont össze Oroszország felső részeiben, hogy a finn harcok legfontosabb pontjaira küldje. Tekintettel azonban a rossz közlekedési viszonyokra, hosszabb ideig eltarthat, amíg ezek a megerősítések az arcvonalat elérik. Minthogy Finnország

városból: Miután az olasz kormánykörök osztoznak a pápa abbeli vágyában, hogy minél előbb térjen vissza a béke Európában, kétségkívül szó lesz ma, amikor a pápa viszonzza az uralkodópár látogatását, a háború békés elintézéséről. Sem a Vatikán, sem az olasz kormány nem tettek ebben az ügyben olyan lépéseket, amelyeknek fogadtatásáról előre nem bizonyosodtak meg. A Vatikán és a Quirinal, továbbá az egyház és az olasz kormány közt fennálló szívélyes viszony a béke-megbeszélések megindulását annak idején kétségkívül meg fogja könnyíteni.

A Reuter iroda római levelezője szerint politikai körök azt hiszik, hogy a pápa és az uralkodópár kölcsönös látogatásai és Roosevelt elnök szívélyes üzenete vatikáni képviselőjének kinevezése alkalmából újabb békeerősítések előjelének tekinthetők. (MTL)

hátra. Lieskától Inari közelében a harcok szovjet területen folytak. Lieskától északra Kiviviera közelében az ellenséget egész a határig vertük vissza.

A levegőben: 22-én a szovjet légi erők igen élénk légi tevékenységet folytattak az ország belső részein, valamint az arevonon felett. A légitámadások Lahtit kivéve, kevés károkat okoztak. Lieskában a városháza épületében tűz támadt. 27-én 9 szovjet repülőgépet lelőttünk.

útvonalat, hogy a szállításban zavar keletkezett. A finn csapatok általában nagy vitészségről és találatkonyságról tesznek tanubizonyságot. December 21-én az egyik fiatal finn tisztre néhány emberrel és néhány páncéltörő ágyúval azt a feladatot bízták, hogy tartóztassa fel az orosz frontkocsik heves támadását. A tiszt az egyik emelkedésre ment, hogy innen irányítsa katonáit. Eközben észrevett, hogy az egyik páncéltörő ágyú emberei harcceptelenné váltak. Erre nyomban lejtött a magaslátról s maga kezdte meg az ágyúzást, amellyel hat orosz harcokcsit megsemmisített meg már eddig is a legénység, a tiszt 40 lövéssel megállásra kényszerített tíz orosz harcokcsit, melyek közül három lángborult és elégett. A tisztet végül gránátszilánk találta és megölte. (MTL)

gyárak és műhelyek vezetőit, hogy környéketlen eszközökkel állítsák helyre a munkafegyelmet, a tüntetést és rombolást akadályozzák meg és szigorúan ellenőrzik a munkásságot. (MTL)

terohánása lehetetlennek bizonyult, a Kreml elhatározta, hogy a karéliei földszoroson fogják a döntést kierőszakolni. Az Evening News szerint Petsamo körül 150 orosz harcokcsit akadt el a hőtartalaszban és személyzetüket holtan találták a harcokcsik belsejében. (MTL)

Finn repülők bombázták az észak Vaindlo szigetét

Tallinn, dec. 28. Két finn repülőgép északra jövet szerdán délben átrepült Vaindlo (Stenskär) észak sziget felett és kilenc bombát dobott le. Egy órával később egy újabb finn repülőgép közeledett a

szigethez, de nem dobott le bombákat.

A bombázás megrongálta a szigeten levő világítótorony gépezetét, úgy hogy a kár javításáig üzem nélkül kellett helyezni. Emberek nem sebesültek meg.

Vaindlo szigete a legészakibb észak sziget a Finn-öbölben, amely 45 kilométernyire fekszik a Szovjetorszag által megszállt Suursaari finn szigettől délnyugatra. (MTL)

5 ezer orosz fogoly

London, dec. 28. A finnek ötezer orosz foglyot ejtettek az Észak-Finnországban szerdán lefolyt nagy harc során. Helsinkiből késő este távbeszélőn kapott jelentés szerint az erdők orosz halottakkal

Német jelentés a hajóvesztésekről

Berlin, dec. 28. (Német Távirati Iroda.) A hivatalos adatgyűjtés megállapításai alapján közlik, hogy a háború kezdetétől december 28-ig a tengeren mennyi hajó pusztult el. Megerősített jelentések szerint egész bizonyosan elpusztult 134 angol hajó 526.169 tonna, 12 francia hajó 64.759 tonna és 78 semleges hajó 253.137 bruttó regiszter tonna tartalommal, összesen tehát 234 hajó összesen 849.137 bruttó regiszter tonna tartalommal.

Ezenkívül feltehető, hogy a leg nagyobb valószínűség szerint elpusztult 14 angol hajó 46.425, 4 francia hajó 1.7233 és 20 semleges

Élénkelb tevékenység a nyugati fronton

Berlin, dec. 28. (Német Távirati Iroda.) Miután az ellenség megtörte a karásonyi nyugalmat, a német felderítő csapatok ismét tevékenykednek a nyugati arcvonalon. Az ellenség is élénkelb tevékenységet fejt ki. A német felderítő csapatok az arcvonal több pontján igen értékes megfigyeléseket tettek. Az első vonalakban még mindig nyomát sem találja az angoloknak. A Rajna felső folyása mentén egyáltalán nem volt harc tevékenység. Az idő igen kedvezőtlen ugyan, de a német légi erők mégis felderítéseket végzett Anglia és az Északi tenger fölött. A határőrzés során nem került összeállításra sor. Szerdán délután egyes angol gépek, nyilván felderítést kíséreltek meg, hogy átrepüljenek a német öblöt. Az erős elhárító tűz miatt az ellenséges gépek legnagyobb része hamarosan visszafordult, a két angol repülő azonban igen nagy magasságban tovább repült. A két Dlemhelm gép közül az egyiket német vadászpilóták rövid harc után lelőtték, másikat pedig partmenti léghárító ütegek pontos tüze kényszerítette visszatérésre. Az angol kormány bejelentette, hogy újabb aknamezőket helyeztek el. Az eddigi tapasztalatokból következtetve az új aknamezők elsősorban ismét a semleges hajózást veszélyeztetik és zavarják meg. A semleges hajók ugyanis kénytelenek bizonyos meghatározott, közvetlenül az aknamezők mellett elvezető utat betartani, mivel azonban az angol aknák állandóan elsöprődnek, az új aknamezők még az eddigieknél is veszélyesebbé teszik az Angliával való hajózást. Semleges kereskedelmi hajók parancsnokainak kijelentése szerint a Humber torkolatát annyira elzárták az elsüllyedt hajók roncsai, hogy a hajózás igen nehézé vált. Ugyanez áll a Themse torkolatára is. (MTL)

Páris, dec. 28. (Havas.) A kedvezőtlen időjárás továbbra is megbénítja ugyan a légi tevékenységet, a szárazföldön azonban a sűrű ködben is igen élénk járőr és felderítő tevékenység folyik a Rajna és a Mezel közti arcvonalon. A németek szerdán sok felderítő járőr

és sebesültekkel vannak telve. (MTL)

16 ezerrel szemben 300 ezer

Helsinki, dec. 28. A Ladoga-tól északra álló finn csapatok száma — mint közlik — csak 16.000, míg velük szemben mintegy 300 ezer orosz áll. Ez nem akadályozta meg a finneket abban, hogy a múlt hét folyamán 85 kilométerrel előre ne nyomuljanak. (MTL)

Felderítő repülőseket jelent Moszkva

Moszkva, dec. 28. A leningrádi katonai kerület vezérkara jelenti: December 27-én nem történt semmi fontos esemény. Szovjet-orosz repülőgépek felderítő repülést végeztek. (MTL)

hajó 37.270, valamint 17 ismeretlen hajó 79.600 bruttó regiszter tonna tartalommal, összesen 55 hajó 140.498 bruttó regiszter tonna tartalommal. Ezzel szemben a háború kezdetétől december 20-ig elsüllyedt összesen 18 hajó 128.389 bruttó regiszter tonna tartalommal. Az elsüllyedt hajók közül az ellenség csak egyet süllyesztett el, míg a többi hajó legénységének sikerült hajóját elsüllyeszteni, mielőtt az ellenség kezébe került volna. (MTL)

Madrid, dec. 28. (Stefani.) Egy angol torpedórombolótól üldözött német hajó Sanlucar de Barrameda közelében elsüllyesztette magát. (MTL)

küldtek ki, különösen Nied környékére, a Warndt erdtől északnyugatra s több kisebb rajtaütést kíséreltek meg az előretolt franciákkal szemben. Két ilyen támadást tüzéségi előkészítés vezetett be. A francia önműködő fegyverek tüze visszaverte a támadásokat.

A Vogezek erdős vidékén is támadtak a németek. Itt is rövid tüzéségi tűz előzte meg a támadást. A helyi ütközet rövid ideig tartott, de igen heves volt és kézi tussával végződött. A németek végül egyetlen francia fogollyal voltak kénytelenek visszavonulni. A francia járőrök különösen a Moseltől keletre fejtettek ki igen élénk tevékenységet.

A rossz időjárásra való tekintettel alig volt légi tevékenység. Csak két német felderítő repült el igen nagy magasságban Észak-Franciaország felett. (MTL)

Időjárás

A tegnap reggelre kifejlődött erős hideg után a nap folyamán a napsütés ellenére sem emelkedett a hőmérséklet —5 fok fölé, sőt Kárpátalján —10 fok alatt maradt.

Jóslás: Gyenge szél, kevés felhő, de több helyen köd. A hideg egyelőre még nem mérséklődik.

V i g s z i n h á z

Amerikai világfilm a mai nő életéről

Egy esalódott lány rendkívüli érekes szerelmi regénye:

Asszonyok szállodája

Főszereplő: LINDA DARNELL és 12 gyönyörű, fiatal hollywoodi sztár!

Bemutató ma!

A városi tisztviselők fizetésemelésének ügye a januári közgyűlés elé kerül

A közgyűlés jelöli ki a fedezetet az előálló kiadástartózkodásra

A tisztviselők fizetésemeléséről részben hatálytalanító rendelet értelmében 1940 január elsejétől magasabb illetmények járnak az állami és városi tisztviselők számára. Illetve a rendelet megadta a jogot a törvényhatóságoknak is, hogy a csökkentést hatályon kívül helyezik.

Debrecen város vezetésénél értesülésünk szerint arra az álláspontra helyezkedtek, hogy amint annak idején átvették a fizetésemelési rendelkezéseket, ugyanúgy most viszont alkalmazták az ezt részben hatályon kívül helyező

rendeletet. Az ügy a januári közgyűlés elé kerül. Ugyanis a közgyűlésen jelölik ki a fedezetet az emelt fizetésekkel szaporodott költségtöbbletre. Tekintettel arra, hogy a januári fizetések számfejtése már a rendelet megjelenése előtt megtörtént, így januárban még a csökkentett fizetést kapják kézhez a tisztviselők, a különbözetet azonban visszamenőleg januárig meg fogják kapni február elsején. A fizetésemelést hatálytalanító rendelkezés nem terjed ki a városi pótlókra.

100 százalékkal megdrágította a burgonya árát — Őrizetbe vették Egy szekér burgonyáját a rendőrség eladatta és az összeget bűnjelként lefoglalta

Árdrágító ellen indult eljárás a debreceni rendőrségen. Papp Antal békényi lakos egy szekér burgonyával bejött Debrecenbe, hogy terményét az itteni piacon értékesítse. Ki is pakolt az egyik piacon és árusítani kezdte a burgonyát. Az embereknek azonban feltűnt, hogy Papp túlságosan drágán, 12 pengőért kínálta az étkezési burgonyát, ami csaknem kétszerese a megengedett áraknak.

A piacon lévőek közül rendőrt mentek, aki igazoltatta Pappot, majd bekísérte a rendőrségre a kocsival együtt, melyen húsz zsák termény volt. Itt a tanúk: Balajti Kálmán, Harsányi András, Szabó Vince és Szabó István igazolták, hogy előttük 12 pengőre tartotta

a burgonya mázsánkénti árát. Emiatt Pappot őrizetbe vették.

A rendőrség a lefoglalt szekér burgonyát a maximális áron értékesítette, a befolyt összeget bűnjelként lefoglalta, Pappot átadták az ügyészségnek az iratokkal és a bűnjelként lefoglalt, a hatóság által értékesített burgonya árával együtt.

A rendőrség éberrel ügyel arra, hogy a városban minden árdrágítási kísérletet megküszöbítsenek, állandóan szemmel tartja az összes piacokat, szakmákat és folytatja razziait. Ennek egyik módszere az, hogy a vevőt a detektívek megkérdezik és ha drágának találják valamilyen eladott cikket, az ügyet azonnal kivizsgálják.

Furfangos szélhámosokat követelt el egy könyvügnök a debreceni szülők között

Ravasz trüffel vezette félre egy szélhámos Debrecenben a szülők egy részét, akiknek gyermekeik felsőiskolába járnak. Egy budapesti cég állította utazója végiglátogatta Debrecenben a fiú és női felsőiskolákat, jegyzéket készített magának az érettségire készülő fiatalok lakásáról és azután megkezdte agyafurttan kiesztelt üzeneteket.

Több helyen megjelent a szülők lakásán abban az időben, amikor az iskolában tanítás folyt és a gyermek nem tartózkodott otthon és úgy mutatkozott be, mint a Dóczy segédtanára, akit az igazgató küldött. Ezután előadta, hogy már idejében gondoskodni kell a gyermek számára azokról a könyvekről, melyek az érettségire való készülésre szükségesek. Sokan elhittek ezt a mesét, amit a jóméjű szülők szöke fiatalember oly meggyőzően adott elő és aláírták a szülők azt a nyilatkozatot, melyben gyermekük számára egy darab szépirodalmi könyvet megrendelnek.

Amikor azután délben az érettségire készülő gyermek hazament, a mama elűzölte a dolgot:

— Az igazgató úr ideküldött egy segédtanárt, hogy érettségidre könyvet kell megrendelni.

A gyermek nyomban kijelentette, hogy az igazgató nem beszélt erről az iskolában, de nem találták gyanúsak a dolgot. Akadt azonban egy szülő, aki elment a Dóczyba és megtudakolta, hogyan áll ez az ügy. Természetesen ott semmit sem tudtak a dologról és nyilvánvaló lett, hogy szélhámos járt a

háznál.

Egy másik helyen azzal állított be a szélhámos, hogy budapesti tanársegéd. Volt olyan hely, ahol a gyermek még csak a negyedik osztályba járt, de ott azzal a mesével állt elő, hogy az igazgató úr küldte, mert kitüntetéses tanuló a gyermek, akiből nagy ember lehet. Másfelől nem is forszírozta, hogy már most megszerezzék a szülők az irodalmi könyveket.

Közben azután a budapesti cég elkezdte szállítani a Debrecenben megrendelt könyveket és ekkor kitért, hogy a szülők által aláírt 1 darab könyv tulajdonképpen 18 kötetből áll. Egyesek tiltakoztak, hogy ők csak egy kötetet rendeltek és nem akarták átvenni a küldeményt, mire a pesti cég perrel fenyegette meg az illetőket.

Most azután egymásután több feljelentés érkezett a debreceni rendőrségre a szélhámos ellen, aki azóta elűnt Debrecenből, miután furfangos ember trükkjével letarolta úgyszólván az egész várost. A rendőrség erőlyes nyomozást kezdett a szélhámos kiderítésére.

MEGNYILT

SZABO JOZSEF látszerész-mester

OPTIKAI SZAKÜZLETE

Piac u. 56. Megyeháza mellett

Légoltalmi gyakorlat idején megtámadta a rendőröket — a bíróság elé került

A légvédelmi segédrendőr is hatósági közegnek tekintendő

A Pacsirta utcán heves harc folyt le Horváth József baromfikereskedő és két rendőr között. A rendőröket a baromfikereskedő megtámadta, rugdosta és csak nehezen sikerült megbilincselni és a rendőrségre bekísérni.

A botrányos jelenet előzménye az volt, hogy a rendőr, mivel légoltalmi gyakorlat volt, Horváth József baromfikereskedőt, aki kerékpáron haladt a Pacsirta utcán, figyelmeztette, hogy álljon meg és húzódjon kapu alá. Horváth nem állt meg, mire a rendőr igazoltatni akarta. A baromfikereskedő megtámadta az engedelmességet, sőt

bántalmazta a rendőrt. A segítségül érkező segédrendőrt is megütötte. A közeli ház légoltalmi parancsnokát is inzultálta.

Horváth ellen megindult az eljárás hatósági közeg elleni erőszak miatt. A törvényszéken esütőtörökön tartott tárgyaláson az ügyész, dr. Szabó Mihály, új vádat emelt ellene, mert hatósági közegnek tekintik a segédrendőrt is és a szemtanúk szerint azt is bántalmazta. Az új vádemelés következtében a védelem kérte a tárgyalás elhárítását. A bíróság elrendelte.

A „Bomba-per” miatt felfüggesztették állásából Piroska János csongrádi polgármestert

Csongrád megye közigazgatási bizottsága felfüggesztette állásától Piroska János csongrádi polgármestert. Az egyhangúan hozott határozat összefüggésben van a „Bomba-ügy” néven ismeretes rágalmozási per ítéletével. Ebben az ügyben ugyanis felmentették Benesik Zoltánt, a csongrádi villanytelep volt igazgatóját, aki „Bomba” címen rópiratot adott ki Piroska ellen és ebben súlyos vádakot hangoztatott a polgármester hivatali működéséről és magánéletéről. A polgármester pert indított Benesik ellen, akit a törvényszék felmentett azon indoko-

lással, hogy a valóság bizonyítását a leglényegesebb pontokban sikerrel járt. A két és fél mázsányi akkumulátor feldolgozása, tanúk számainak kihallgatása után hozott ítélet súlyos megállapításokat tartalmaz Piroska működéséről és többek között megállapította, hogy a polgármester eljárása a villany-ügyben tetemes anyagi kárt okozott Csongrád városának. Az ítélettel kapcsolatban Piroska fegyelmi eljárás megindítását kérte önmaga ellen s ennek kapcsán felfüggesztette fel a bizottság Piroska Jánost, elrendelve ellene a fegyelmi eljárás lefolytatását.

Elfogták a vámospécsi templomfosztogatót

Négy országot barangolt be

A vámospécsi ref. templomban, mint megirtuk, betörő járt és kifosztotta a perselyt. A zsinagógába is betört és onnan is pénzt vitt el. A csendőrség most elfogta a templomfosztót Korn Herbert németországi születésű fiatalember személyében. Megállapították, hogy igen kevés zsákmányra tett szert Vámospéresen, mert csak 3 pengőt szedett össze.

Korn Herbert az egri ügyészség

fogházába került, mert Tiszafüreden már nagyobb arányú betörést követett el. A kihallgatások során valóságos regény került jegyzőkönyvbe. Korn Herbert Lipcséből megszökött, bebarangolta Ausztriát és Bécsen át került magyar területre. Innen előbb Jugoszláviába, majd Romániába került át. Csavargott mindenütt és kitoloncolták. Elfogták, megszökött és úgy került ismét kézre.

Leütötte a rendőrt a szobafestősegéd a Petőfi téren

Egyhónapi fogházra ítélték

Tóth István János debreceni szobafestősegéd egyik társával szobát festett egy tisztelgérés házában. A jól elvégzett munka jutalmul a tisztelgetés hat liter bort is adott a két festősegédnek. Tóth és társa egyhamar benyakalták a bort és mámoros állapotban az állomáshoz mentek és a váróterembe lármaztak. A rendőr kivette a Petőfi tere a két részegét, de ott újból botrányt csináltak. Két gyermek veszekedett a kerítésben. A két részeg festő beavatkozott a gyermekek vitájába és elverték a két gyermeket. Ez nem volt elég a botrányból, mert ők meg azon veszték össze, hogy melyik gyermeket kellett volna megverni, melyik volt a hibás. A vita azzal végződött, hogy egymást pofozták fel. Természetes, hogy nagy esődület támadt a téren a két részeg körül.

Előszólt a rendőr is, hogy a két részeget bevigye a kapitányságra. A két ember két irányban indult futásnak. A rendőr Tóth után futott és elakarta fogni. Tóth azonban futásközben hirtelen megállt és úgy fejbévágta a rendőrt, hogy az elterült a földön. Kábulatából mire magához tért és fel-

tápázkodott, már nem látta sehol támadóját. A rendőr nem szenvedett súlyos sérülést, visszatért az őrhelyére. Tíz perc múlva vidám nótaszóval ismét az állomás elé került Tóth István, aki most már nem menekült meg. Elfogta a rendőr és bekísérte. Hatósági közeg elleni erőszak miatt esütőtörökön vonták kérdőre a debreceni törvényszéken Jankovich Jenő.

A vádlott kijelentette, hogy annyira részeg volt, hogy nem emlékszik semmire sem. A tanúk vallomásából megállapították, hogy nem volt túlságosan részeg és ezért kimondották a bűnösségét és elítélték egyhónapi fogházra. Az ítélet nem jogerős.

— Balesetek. Tóth István Kun u. 2. alatti gázvári kapus szolgálatteljesítés közben epilepsziás rohamban összeesett és zuhanás közben állat felhasította. Kivitték a sebészetre. — Özvegy Halász Bertalanné Magoss Gy. tér 12. alatti vendéglősné villamosra felszállás közben reszgett sebet szenvedett az ujján, amit a kocsis ajtaja odaszorított. A mentők részesítették elsősegélyben.

Hungária filmszínház.

Tolnay Klári és Kiss Ferenc főszereplésével!

Előadások: d. u. 5, 7, 9-kor!

MA UTOLJARA:

Hat hét boldogság

Jön: A legkacagtatóbb bűnügy bohozat!

Színház, Film, Szórakozás

CSOKONAI SZÍNHÁZ MŰSORA:

Pénteken este: Toldi Miklós (B bérlet). Szombaton este: Toldi Miklós (bérlet-szünet.)

Szombaton délután: Csárdás kis kalapom, (filléres helyárral).

Vasárnap délután: Toldi Miklós.

Vasárnap este: Toldi Miklós (bérlet-szünet.)

Vasárnap este 11 órakor: Nagy Szilveszteri Kabaré.

Hétfőn, jan. 1-én, délután: Bomba-üzlet, (méréselt helyárral).

Hétfőn este: Toldi Miklós.

Kedden este: Cigánybáró (A bérlet).

A színházi iroda jelenti:

Pénteken este Toldi Miklós-nak lesz a bemutatója. Ezt a történelmi tárgyú regényes daljátékot tavaly a rádió is közvetítette Pécsről. A debreceni bemutatón megelőzi a postát. Ugyanis a Városi Színház január végén hozza ki a Toldit. Itt Tolnay Andor rendezésében, egyszerű előadásban kerül színpadra, elsősorban szereposztásban. Pénteken B) bérletben, szombaton, vasárnap délután és este, azonkívül hétfőn bérlet-szünetben kerül színpadra.

Szombaton délután filléres helyárral, a Csárdás kis kalapom, van műsor.

Vasárnap este 11 órakor nagy szilveszteri kabaré lesz, melynek keretében malacsorsolás és egyéb meglepetések várják a közönséget. Sorsjegyek a jegy szedőknél kaphatók.

SZÍNHÁZI KIS TÜRÖR

TOLDI MIKLÓS ez a gyönyörű muzsikájú, izig-vevő magyar levegőjű daljáték Tolnay Andor eredeti bemutatója volt Pécsen a múlt esztendőben. A rádió is örösi sikerrel közvetítette az első előadást, melyen a címszerepet maga Tolnay Andor játszotta. A darab egyébként közelesen a budapesti Városi Színházban kerül előadásra.

TIMÁR ILA vendégjátéka áll az érdeklődés előterében. A debreceni közönség örökös kedvenc csengőhangú primadonnája január hó másodikán és harmadikán a Cigánybáróba lép fel, mint Tolnay Andor vendégművésze. A közönség nagy érdeklődéssel várja Timár Ila fellépését.

TOLNAY ANDOR direktor két énnivalóan bájos kisleánya, a kis Vera és Jutka állandóan hallat magáról és a színészek szünetközi csevegésének az egyik fő témáját képezik a két gyerek „Jömonásait”. Legutóbb Tolnay Andor vadászatot volt a kis Vera bemondása. — A népszerű direktor lőtt a vadászatot egy szép fácskánál és azt becsomagolta a falatozásból megmaradt tőrrel, úgy küldte haza. A kislányok nagy élvezettel bontogatták ki a vadászcsomagot tartalmazó csomagot és mikor a kis Tolnay Vera, a hároméves apróság megpillantotta a csomag tartalmát, lelkesedve fordult Jutkához, az ötéves kis nővéréhez. — Nézd Jutkám... nézd cá... aputa lőtt egy fácskát és egy juhutól!

SZELE GYÖRGY S GÁBOR JÓZSEF debreceni szerzők gyönyörű operettje az ARANYVIRÁG lesz a jövő hét bemutatója. A rádióban is nagysikerrel közvetített újszerű darab pazar kiállításban kerül előadásra. Utána a PUSZTAI SZERENÁD lesz a soronkövetkező bemutatón, Selmezy Mihály rendezésében.

A film világából

SZÁZ NAP ALATT A FÖLD KÖRÜL.

Ma már igazán nem probléma, mégis erről szól a Sláger Film „Potyautas” c. filmje, amelynek hőseit a híres francia komikus, Fernandé, egy bogaras nagybácsi végrendelete kényszeríti arra, hogy ezt az utat ennyi idő alatt megtegye — 5 sous-val a zsebében. A film másfelől kacsag és sikerében valószínűleg nem marad el a Sláger Film-vállalat másik filmje, a „Gibraltár” mögött.

„Stanley, a riporterek királya” címmel mutatják majd be minden idők legnagyobb riportereinek, Henry Morton Stanleynek regényes életéről készített monumentális filmet. Három világrész szenzációja volt az az újságról bravúr, amellyel három viszontagságos és kizsákmányos kalandokkal teli esztendő alatt felkutatta a legsötétebb Afrikában Livinstont, a régen holtak hitt tudós hittérítőjét. Stanley életének ezt a nagy kalandját, meghurcoltatását és csalódott szerelmének szenvedélyes regényét filmrevinnél hálás, de költéses feladat volt. A „New York Herald” világhírű riportereinek szerében Spencer Tracy

életének legnagyobb alakítását nyújtja. Ami a filmen a legtrikább eset, Spencer Tracy új alakításában érdekes példát

kapott, az egész filmen végigvonul ragyogó játéka, úgyszólván minden jelenetnek ő a hőse.

Az első halálos ítélet Szlovákiában

Pozsony, dec. 28. A pozsonyi hadbírósaág kötetl általi halálra ítélte Maranek János 25 éves mivai kocist.

A vád szerint Maranek a múlt év őszén elrendelt mozgósítás során bevonult katonának. Egyik kimenőjén egy nyitakörnyéki község több kocsmájában több társával együtt mulatozott. Takarodó után egy járőr jött a kocsmába és a járőr vezetője, Melichar hadnagy felszólította a mulatozókat, hogy térjenek vissza a laknyá-

ba. Maranek nem tért vissza, hanem a járőrt az utcán megvárta és lestől hátulról lelőtte a hadnagyot. A gyilkost letartóztatták, de több falubeli ismerőse egy éjszaka kiszabadította. Maranek Magyarországra szökött, majd nemrég ugyancsak szököve visszatért, azt hitte, hogy tetőről megfeledeztek.

A hadbírósaág gyilkosságban mondotta ki bűnösnek és ezért halálra ítélte. Ez az első halálos ítélet Szlovákiában.

33.291 választópolgár Debrecenben Közel ezerrel kevesebb, mint eddig

Debrecen város központi választmánya csütörtökön tartotta ülését dr Kölessey Sándor polgármester elnöklésével.

Rózsa Tibor aljegyző, mint előadó ismertette, hogy elkészült az 1940. évre érvényes választópolgárok névjegyzéke. Eszerint Debrecenben 33.291 szavazópolgár van, míg az 1939. évben 33.156 választó volt. A névjegyzéken keresztül kellett vezetni, hogy ki tekintendő zsidónak. Őt választójogosult zsidó szavazónak a központi választmány már adott tanúsítványt, azonban tanúsítványok még kerültek január 31-ig. A névjegyzékek egy példányát a központi választmány a belügyminiszternek küldi meg, két példányt a történelmi levéltárban helyeznek el, míg egy-egy példányt a névjegyzékeknek a debreceni közjegyzőkhöz juttatják el a közönség számára betekintés végett. A közjegyzők kizárólag oszta kapják meg a választói névjegyzék példányait. Dr Hadházy Zsigmond kir. közjegyzőnél az 1-12 körzet, Békessy Jenő közjegyzőnél a 13-30 körzet és vitéz László Béla közjegyzőnél a 31-44 körzet választópolgárainak névjegyzéke tekintendő meg. Megkeresi a központi

választmány a polgármestert, hogy az 1941. évre végeztesse el.

A Wiener testvérek, debreceni lakosok kérték tanúsítvány kiadását. Kérelmüket a központi választmány elutasította, mert nem igazolták, hogy nagyszülöik Magyarországon születtek. Ugyanezen okból elutasították dr Geiger Miklós neje tanúsítvány iránt beadott kérelmét. Bihari Sámuel és neje ugyancsak tanúsítvány kiadását kérték. A központi választmány nem teljesíthette kérésüket, miután szüleik állandó magyarországi tartózkodását nem igazolták. Grósz Nagy Ferenc debreceni lakos számára kiadta a tanúsítványt a központi választmány, miután valamennyi előírt kellel rendelkezik.

Dr Kölessey Sándor polgármester ismertette ezután, hogy az új házépítések, új uccanyitások, sarokházakra különös tekintettel sa- rúszul el az új beosztás, mely helyt ad az egyetem tanárok azon kifogásának is, hogy az egyetemi tanárok lakások nem az egyetem körzetében szerepeltek. Dr Kölessey Sándor polgármester zárószavával ért véget a központi választmány ülése.

A finn államio magyar származásu szárnysegéde az orosz vereségek okairól

Párizs, dec. 28. Paasonen Aladár finn ezredes, a finn köztársasági elnök első szárnysegéde — akinek az édesanyja tudvalevőleg magyar asszony és aki maga is kifogástalanul beszél magyarul — hivatalos küldetésben Genfből Párizsba érkezett.

A Magyar Távirati Iroda párizsi munkatársának alkalma volt beszélgetnie Paasonen ezredessel, aki nagy bizalommal tekint a finn-szovjet háború végső kimenetelére.

Lehetséges — mondotta Paasonen Aladár —, hogy a szovjet hadvezetés az eddig már elszennvedett súlyos vereségek hatása alatt a téli hónapokban teljesen szünteti a további előrenyomulási kísérleteket. Más kérdés azonban hogy a finnek tényleg maradnak-e ezeken a frontszakaszokon és nem fognak-e aktív kezdeményezést magukhoz ragadni a szovjet csapatok teljes kiszorítására.

Az a szovjet orosz haditerv — folytatta az ezredes — amelynek célja Finnország kettévágása és az északi harc tér elszigetelése volt ma már többé kevésbé meggyőzőnek tekinthető. A szovjet hadvezetés balsikerének fő oka a tisztikar elhanyagolása rejlik. Az orosz jó és kötelességtudó katonák, ha kellő hadvezetés alatt áll. — Az alantás tisztikar egészen a századparancsnokig még többé-kevésbé megfelelnek a rájuk háruló feladatoknak, de a zászlóaljparancsnokoktól felfelé a törzstiszti és tábornoki kar gyöngé és semmiképpen sem áll hivatása magaslatán. Maga Vorisov — mondotta Paasonen ezredes — inkább politikus, mint katoná.

Ami a külföldi segélynyújtást illeti,

az ezredes rendkívül fontosnak találja a svéd önkéntes különítmények megalakításának.

A svéd tisztikar és az altisztek elsőrangúak — mondotta — a svéd hadianyag pedig a lehető legkorszerűbb. — Elsősorban repülőgépekre és páncéltörő ágyúkra van szükségünk — folytatta az ezredes — ezen a téren azonban legutóbb már jelentékeny utánpótlást kaptunk és a finn belföldi ágyú és fegyvergyárak is teljes üzemmel dolgoznak.

Paasonen nagy elismeréssel emlékezett meg Olaszországról és az olasz repülőgépek kiváló teljesítményeiről. A nyugati hatalmaktól várt segélynyújtás tekintetében érthető okokból nem nyilatkozott.

Végül hangoztatta, hogy a finn közvéleményt mennyire meghatotta a magyar—finn testvériség megnyilvánulása Paasonen ezredes egyébként Magyarországhoz a legszorosabb vérségi családi ötelékek fűzik, édesanyja felvidéki, felesége pedig nagykőrösi magyar lány. Az ezredes a legmelegebb karácsonyi és újévi üdvözlőit küldi magyarországi családjának és az egész magyar népnek.

Rendlet

Budapest, dec. 28. A hivatalos lap pénteki száma közli az ipariügyi miniszter rendeletét a mészáros és hentes, valamint a sütőipar 1939. évi december hó 31-i és 1940. évi január 1-i munkaszünetének szabályozását. A rendlet szerint az 1939. évi december 31-re eső vasárnapon a mészáros és hentesüzletek reggel 7 órától délután

— A létért való küzdelemben gyakran hathatós segítségére van a dolgozó embernek egy pohár természetes Ferenc József keserűvíz reggel éhgyomorral bevéve azért, mert ez gyorsan szabályozza a szellemi és testi munkaképességre oly igen fontos bélműködést és anyagcserét. Kérdezze meg orvosát!

1 óráig, a sütőipari üzletek reggel 7 órától délután 6 óráig tarthatók nyitva és sütőipari munkát délután két óráig szabad végezni. Az 1940. január 1. napján mind a mészáros és hentesipar, mind a sütőipar tekintetében a vasárnapi munkaszünetre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

Társadalmi események naptára

December 29.: Tisztiorvosok összejövetele az Angol Királynő termeiben.

Január 4.: Piarista Diákszövetség összejövetele az Angol Királynő termeiben. — Bulgár—Magyar Asztaltársaság összejövetele a Gambriusban.

Január 9.: Volt 39-esek összejövetele az Angol Királynő termeiben. Piarista Diákszövetség összejövetele az Angol Királynő termeiben.

Január 12.: Jogász-bál, Arany Bika.

Január 20.: Magyar-Est, Arany Bika.

Január 27.: Szent László-tea az Arany Bikában.

Perecseny első magyar Karácsonya

Megható jelekben gazdag karácsonyünnepélyben nyilvánult meg f. hó 21-én az a nemes gesztus, amely a Gazdák Biztosító Szövetkezete testvér községévé fogadta Perecseny kárpátaljai községet. A polgári leányiskola nagyterében rendezett ünnepélyen megjelentek dr Iniczky Sándor kárpátaljai főtanácsadója, dr Brody András ny. miniszter, országgyűlést képviselő, dr Jurits Andor Kárpátalja alispánja, dr Baltazár Emil árvaszéki elnök, dr Margittay Endre főszofigabíró társaságában a megye előkelőségei, a község előjárói valamint a szövetkezet és a sajtó képviselői.

Az egybegyűlt közönség előtt különösen nagy sikert arattak a ruszin gyermekek vegyeskarának magyar és ruszin nyelvű énekszámai. Könnyes szemmel álltak körül a perecsenyiek az első magyar karácsonyfát, amely alatt a Gazdák Biztosító Szövetkezete gazdag ajándékokat tartogatott a testvérközségének szegényeit. Harmadik díjt és leányt öltöztetett fel tetőtől talpig a Gazdák Biztosító Szövetkezetének áldozatkészsége, amely ezenkívül még negyvenhárom családot látott el kenyérliszttel és 120 szerzetescsomagot is osztott ki a rászorultak között.

A Szövetkezet igazgatósága nevében Blédy Henrik igazgató üdvözölte a testvérközséget s méltatta a két évtized után valósággyá vált álmat, az első magyar karácsonyt, az első magyar karácsonyfa alatt.

Perecseny község nevében dr Natolya Dező görög katolikus esperes mondott magyar, majd ruszin nyelven köszönetet a bensőséges ünnepségért, amely nemcsak erre az estére, hanem örökre közelebb hozta Perecseny lakosságának szívét az anyaország szívéhez. A perecsenyiek mindig boldogan fognak vissza emlékezni erre az első magyar karácsonyestére, mely a Gazdák Biztosító Szövetkezetének altruista szelleméből s nagylelkűségéből, nemkülönben az ünnepség megteremtőjének Vargha Géza ungvári vezérkari főnöknek farradságot nem ismerő munkájából fakad.

A japán-kínai háború legnagyobb légiütközése

Sanghai, dec. 28. (Német Távirati Iroda.) A japán hadsereg és haditengerészeti repülőgépei december 26. és 28. között támadást intéztek Lancsuan, a Kansu tartomány fővárosa ellen. A harcban résztvevő repülőgépek száma és a bombázás erőssége felülmulta a japán-kínai viszály megkezdése óta végrehajtott összes támadásokat. Részletek még nincsenek, a naponként többször megismételt támadások eredményéről.

(MTL)

Súlyos ítéleteket hozott a budapesti bíróság árdrágítási bűnügyekben

Vértes Lajost kétévi börtönre ítélték

Újabb nagyszabású árdrágítási bűnügyben tartott Budapesten tárgyalást az uszorbíróság Vályi-Nagy-tanácsa. Az ügyészség árdrágító visszaélés bűntette címén vádiratot adott ki Vértes Lajos és Vértes Béla, az Erdős és Vértes Rákóczi út 1. számú házban levő divatárucég tulajdonosai, továbbá Adler Zsigmond 40 éves kereskedőjének, Braun Manó 54 éves textilügynök és Rónai Mór Miksa 49 éves nőfelöltő- és szármekereskedő ellen.

A törvényszék büntetőbírója mondta ki Vértes Lajost és Vértes Bélát árdrágítás visszaélése bűntettében és ezért Vértes Lajost elítélte kétévi börtönre és 300 pengő pénzbüntetésre, egyúttal kötelezte 3000 pengő vagyoni elégtétel megfizetésére. Elítélte ezenkívül a törvényszék iparigazolmányának elvesztésére is, végül 5 évre eltiltotta minden közszükségleti cikkel való kereskedés-

lől. Vértes Bélát tízhónapi börtönre és 300 pengő pénzbüntetésre, továbbá ezer pengő vagyoni elégtétel megfizetésére kötelezte.

Rónai Mór Miklós vádlottat árdrágítás visszaélése bűntettéért 8 hónapi börtönre és 300 pengő pénzbüntetésre ítélték, ezenfelül a törvényszék kötelezte ezer pengő vagyoni elégtétel megfizetésére.

Braun Manó vádlottat árdrágítás visszaélése vétségéért 15 napi fegháza ítélté, míg Adler Zsigmond vádlottat bizonyítékok hiányában felmentette. Braun Manó és Adler Zsigmond ítélete jogerős.

Schindler Rezső kir. ügyész indítványára ezután a törvényszék elrendelte Vértes Lajos előzetes letartóztatását, mert szökésétől tartani lehet, a védő ez ellen felfolyamodott. (MTL)

Bomlás a Hubay-féle nyilaspártban

Már nyolc képviselő lépett ki a pártból

Budapest, dec. 28. A Hubay-féle nyilaskeresztes pártban még decemberben bomlási folyamat indult meg.

Karácsony előtt a párt nyilvánosságra hozta, hogy a párt három képviselője, íj. Zimmer Ferenc, Halmay János és Nyireő Andor kilépett a pártból, a negyedik: Rácz Kálmán pedig, aki a múltban Hubay elnök helyetteseként szerepelt, „megszűnt a párt tagja lenni”.

Ez volt a bomlás kezdete. Azóta a párt harcra később formákat öltött.

A vezetőség „tisztogatási akcióval” rédezelt. Mindenekelőtt bizalmas értekezleten igyekezett megállapítani, hogy milyen tömegekre támaszkodhatik. Budapesten és a főváros közvetlen környékén ugyanis a nyilaskeresztes párt májusban még mintegy 90.000 hívővel rendelkezett. A titkos sereg szemle azonban megdöbbentő eredménnyel végződött. Kitént, hogy Hubay az egész táborból legföljebb 9000 régi hívőre számíthat, a párt többi barátja eltűnt mellőle. A belső forrongás eredményeként most a képviselők is sorra otthagyták a Hubay-pártot. Karácsony óta ismét négyen jelentették be kilépésüket. A kilépettek a következők: Szendrői Kovács Gyula, a párt volt fővárosi szervezője, a képviselőház egyik nyilas jegyzője, Kóródy Tibor, a párt ismert újságíró tagja, Keck Antal, az egyik legszenvedélyesebb szónoka és Zeöld Imre képviselő, aki a budapesti déli kerület listáján került be a képviselőházba.

Eszerint a nyilaskeresztes párt rövid két hét alatt nyolc törvényhozóját veszítette el.

A kilépettekkel szemben a Hubay-frakció felelőtlen hívei igen radikális eszközöket igyekeznek igénybe venni. Így közismert tény az, hogy Halmay János képviselőt egy ilyen felelőtlen társaság az utcán megtámadta és ökölvással inzultálta.

A kilépettek egyik része Rácz Kálmán körül csoportosult. Rácz Kálmán hír szerint egy radikális szocialista pártot szeretne alakítani, amely nemzeti szempontból közel állana a nemzetközi ízü szocialdemokrata párthoz, radikalizmusban pedig a Hubay-csoport taktikáját követné. A kilépettek másik csoportja Bakó László képviselőt tekinti vezetőjének.

Több száz évre elegendő sőrég van még Aknaszlatinán

Varga miniszter útja a Kárpátalján

Rahó, dec. 28. Varga József kereskedelmi és közlekedésügyi miniszter kíséretével szerdán este érkezett Volócra, ahonnan különvonaton Bányura folytatta útját, majd Tarackőzre. Ott éjszakázott, csütörtökön reggel pedig gépkocsin haladt tovább Aknaszlatinára és Rahóra. Közben a miniszter megnézte az épülőfélben levő 14 kilométer hosszú új vasútvonalat, amelyet aug. hó végén kezdtek építeni, de olyan elismerésemellett gyorsasággal dolgoztak, hogy néhány hét múlva már be is fejeződik az építés.

Varga miniszter több helyen megállt, s kiszállt a gépkocsiból, hogy megnézze az építkezést. Tíz órakor érkezett Aknaszlatinára, ahol Koós Béla főtanácsos, az állami sóbánya igazgatója köszöntötte. A miniszter ezután a működésben levő „Ferenc s Lajos” tárnál a „Ferenc” tárnába látogatott le felesége és fia, valamint kísérete társaságában. 183 méternyire szállt le a bányába. Ezután az úgynevezett előkészítő szintre ment, ahol hatalmas sólémbökök törése folyik. A sólémbököket vágógépek darabolják fel, majd csáklánnyal és fúróval kisebb részekre aprítják. Innen a hatalmas felvonó a sómalmomba szállítja a sót. Koós Béla főtanácsos előadása szerint több száz évre elegendő sőrég van még Aknaszlatinán. A bánya jelenleg napi 30 kocsira való só termel. Az ország szükségletét tehát zavartalanul ellátja. Az átlagos 30 vasúti kocsi felül a só-

malom átalakítása után most már akár hatvan kocsi is fel tudják emelni a termelést, sőt szára is, ha a körülmények úgy kívánják.

Délben búcsúzott el a miniszter a bányavezetőtől és munkásaitól, majd gépkocsin megindult Rahó felé.

Lelőtt angol repülőgép

Berlin, dec. 28. (Német Távirati Iroda.) Mint a csütörtöki hadijelentésben közölték az egyik angol repülőgépet a német partok közelében megsemmisítették, amint az megkísérelte, hogy behatoljon német területre. Ezzel kapcsolatosan ismeretessé vált, hogy az angol repülőgépet ugyanazon Schumacher alezredek lőtte le, aki annak a vadászrepülőgép köteléknek a parancsnoka, aki december 18-i légi-csatában 36 ellenséges repülőgépet lőtt le. (MTL)

A rádió új szűnetjele

A magyar rádió szűnetjele 1940 évi január hó elsőjén megváltozik. Budapest I. adóállomás új szűnetjele az 549,5 méteres hullámhosszon a Rákóczi induló dallamának egyik kétütemnyi része tárogatot. Ez lesz a rövidhullámú állomások szűnetjele is, az eddigi szűnetjel Budapest II. adóállomás jele, amely 834,5 m. hullámhosszon van.

Az anatóliai földrengés pusztításai

Ersidsan város rommá lett

Mint már jelentettük, Anatóliában heves földrengés pusztított, mely sok ezer ember halálát okozta. A sebesültek száma is ezrekre tehető. Városok sora pusztult el. Megrendült a föld Amerikában is, ahol Los Angeles közelében voltak legerősebbek a rengések. A lakosságot nagy izgalom fogta el, emberéletben azonban nem esett kár. Az anatóliai földrengést a budapesti Földrengési Obszervatórium készülékei is jelezték.

Isztambul, dec. 28. A földrengésről szóló tudósítások szerint minden összeköttetés megszakadt és így igen nehéz a Középanatóliában történt földrengés méreteiről számot adni. A halottak száma órákint növekszik, mivel újabb és újabb holttesteket találnak. A

halottak végleges száma ismeretlen, de bizonyosan több ezer halott és sebesült esett áldozatul. A károsultak helyzetét megnehezíti a hajléktalanság, a hóvihár és a 30 C fok körüli hideg. A 18 ezer lakosú Ersidsan város, ahol nagyszámú helyőrség is állomásozik, teljesen rommá lett a földrengés és tűz következtében.

Isztambul, dec. 28. Kétségtelenül megállapítást nyert, hogy a földrengés Közép-Anatólia nagy részében a legsúlyosabb veszteségeket okozta. Emberéletben és állatban nagy kár van. Ez a természeti katasztrófa messze felülmúlja az utóbbi évtizedek katasztrófáit. Az egyik Isztambull estli új-ság 42 ezer halottat és sebesültet jelent.

A szovjet követeléseket támaszt Bulgáriával szemben?

Lapjelentések szerint tegnap érkezett meg Moszkvába a bolgár kereskedelmi bizottság, hogy az orosz-bolgár árucserforgalom kiterjesztésének részleteit megbeszélje. Amint a hírek kiemelik, rendkívül szívélyesen fogadták a bizottságot. Jól tájékozott politikai körökben úgy tudják, hogy a tárgyalások során a Szovjet bizonyos politikai és katonai jellegű követeléseket támaszt Bulgáriával szemben, nevezet-

sen katonai előjogokat kíván majd Bulgária területén. Tudni vélik, hogy elsősorban flottatámaszpontokról van szó, amelyeket a Fekete tenger partján óhajtana megszerezni. Ellenszolgáltatásként néhány kereskedelmi előnyt nyerne Bulgária a Szovjettől. Meg egyeznek a vélemények abban, hogy a tárgyalások igen hosszú időt vesznek igénybe.

Románia és Oroszország

London, dec. 28. (MTL) A Daily Telegraph jelentő Párisból: A Balkán-szövetség tagjainak belgrádi értekezlete főként a Bulgáriával kapcsolatban követendő politikáról fog tanácskozni. A román kormány, midőn a semlegeség megvédését célzó balkáni csoport alakítását javasolta, gondosan hangsúlyozta, hogy területi követelések nem kerülhetnek szóba. Majd elvállik, — folytatja az angol félhivatalos, — hogy fennmarad-e továbbra is a román kormánynak ez a fenntartása...

A Popolo di Roma londoni tudósítója szerint ottani jól tájékozott körökben azt mondják, hogy Sztalin nem akarja Oroszországot még egy olyan kudarnak kitenni Besszarábiában, mint amilyen Finnországban érte. Ezért minden áron meg akar egyezni Romániával, még azon az áron is, hogy lemond minden követeléséről Romániával szemben azért, hogy Románia, akár semlegesség alakjában is, segítse Oroszország akcióját Törökország ellen.

„A magyar politika zavartalan érvényesítése fontos európai érdek”

Páris, december 28. Pezet képviselő az Ordre hasábjain foglalkozik a Délkelet-Európa felé irányuló szovjet-törökviszél kérdéseivel és nagy figyelmet szentel Magyarország helyzetének és magatartásának. A Paris Soir is hasonló szellemben ír.

Amint a Magyar Távirati Iroda jelenti, illetékes francia körökben fontos európai érdeknek mondják a büles

mérséklet szellemében irányított magyar politika zavartalan érvényesítését. A francia fővárosban remélik, hogy ezt a magyar politikát Róma nagyhatalmi tekintélyének segítségével sikerül továbbra is fenntartani. Párisban egyébként nem titkolják az aggodalmakat, amelyekkel Délkelet-Európa felé tekintenek.

Helsinki jelentés a bombatámadásokról

Helsinki, dec. 28. Szovjet repülőgépek bombázták a város közelében a Ladoga-tó felé vezető úton. Mintegy harminc bombát dobtak le, melyek a kórház körül estek le és csak jelentéktelen kárt okoztak. Ugyancsak a vidéken orosz repülőgépek géppuskával lőttek az arevonatról jövő betegszállító gépkocsikra.

Lahtiában ellenséges bombázás következtében kigyulladt a városháza, de a tüzet hamarosan sikerült eloltani. A kár csekély és a bombázásnak nem volt áldozata. Helsinkiben és az összes jelentősebb városokban fehérre festették a gépkocsikat és a társaság gépkocsikat, hogy láthatatlanná tegyék a hóval borított utakon.

A finn lapok fényképeket közölnek azokról a házakról, amelyeket Karácsony napján összehbombáztak. Finnország belsejében parasztlak és munkások házáiról van szó, nem katonai céltárgyakról.

Szerdán Rovaniemi és Bemiljárvi között két szovjet repülőgép géphiba következtében kénytelen volt kényszerleszállást végezni. Az egyik gépnek

egy órával később sikerült elrepülnie, a másikat azonban a finnek legénységével együtt hatalmukba kerítették.

Tengeri ütközet híre

London, dec. 28. Oslói jelentések arról számolnak be, hogy Haugesund tengerparti város lakossága heves agyúzást hallott az Északi tenger felől. Azt hiszik, hogy tengeri ütközet folyt le ezen a vidéken, mert több német hadihajó is láttak elvonulni. Az angol tengerügyi hivatal viszont kijelentette, hogy mindaddig semmiféle értesülést nem kaptak az állítólagos tengeri ütközetről.

Hajók összeütközése

Amsterdam, dec. 28. Londoni jelentés szerint a 2180 tonnás Kentwood angol hajó Anglia délkeleti partján zátonyra futott, mivel egy lengyel hajóval összeütközött. A legénység elhagyta a Kentwoodot. A hajót egy segélyhajó a parthoz vontatta.

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
 Debrecen, József kir. herceg ucca 1. szám.
 Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás),
 éjjel 27-87. — Előfizetési árak havonta
 3.— pengő, negyedévenként 9.— pengő,
 félévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő.
 Egyes szám ára hétköznap 12 fillér, vasár-
 nap 24 fillér.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata, dec.
 23—30-ig: „Kigyó”, Plac ucca 31.,
 telefon: 30-95. — „Magyar Korona”
 Kálvin-tér 15., telefon: 16-06. —
 „Csillag”, Árpád-tér 1. telefon 29-32.
 „Sas”, Hatvan ucca 70., telefon:
 11-39. szám. — „Szent Háromság”,
 Homokkert, Szabó Kálmán ucca 14.,
 telefon: 17-09. szám.

MENTŐK TELEFONSZÁMA : 04.
 RENDŐRSÉGI TELEFON : 20-45.

Emlekezzünk

— 1914 december 29. — Nagy elszánt-
 ságról és hősiességéről tett ezen a
 napon tanúságot Farkas Tivadar tar-
 talékos zászlós. A Kattowitz-tól délre
 fekvő Czarków-nál az orosz betörés
 megingatta a szomszédos ezred sorait,
 aminek következtében az az hír kelet-
 kezett, hogy visszavonulást rendeltek el.
 Farkas zászlós, nehogy megtáborodás
 saját szakaszára is áterjedjen, a leg-
 elszántabb kitaratásra bátorította em-
 berelt még akkor is, amikor az oroszok-
 tól oldaltüzet kaptak. A hőselkü zász-
 lós hevért az oroszok támadását, míg
 kérésére nem került a sor, miközben
 az ádáz küzdelemben több puskát
 ütéstől súlyosan megsebesült. Bátor
 magatartásáért az arany vitézségi ér-
 met kapta.

— Felhívás az iparosokhoz! Az Ipar-
 testület most zárja le számításait.
 Ezért az elnökség ezúton is arra kéri
 a debreceni iparosokat, akiknek 1939
 évről vagy a megelőző évekről tagdíj-
 hátralékuk van, szíveskedjenek mi-
 előbb kiegyenlíteni, mert januárban
 már a most készülő kimutatást átadják
 a városi adóhivatalnak behajtás vé-
 zett. Az elnökség szeretné elkerülni a
 végrehajtással járó kellemetlenségeket
 és költségeket.

— Eljegyzés. Nagy Aranka, dr. Nagy
 Jenő tanár leánya és Vermes Vilmos
 államvasuti tiszt (Budapest) december
 24-én tartották eljegyzésüket. Nagy
 Aranka okleveles testnevelési tanár, ki
 a sportban kitűnő nevet szerzett ma-
 gának. Több bajnokságot nyert. —
 Ugyancsak ismert sportember völge-
 nye, Vermes Vilmos, ki mint kiváló at-
 léta szintén több bajnokságot szerzett.
 A sport révén ismerkedtek meg. Fri-
 gyűkhöz a sportvilág őszinte jókíván-
 sága fűződik.

— Szilveszterest. A Debreceni Keres-
 kedelmi Alkalmazottak Egyesülete sa-
 ját székházában, Kossuth u. 51. sz.
 alatt szilveszterestélyt rendez.

— Argentína visszautasította a
 német tiltakozást, melyet a Graf
 Spee német zsebcsatahajó legény-
 ségének internálása miatt jelen-
 tettek be. Argentína közli, hogy a
 német hajó legénységével, mint
 katonai személyekkel kellett
 banni.

— Belga díszkardot nyújtottak
 at Franconak a belga „Pro Fran-
 co” katonai bizottság nevében, há-
 laból azért, mert küzdelemével meg-
 mentette a keresztény civilizációt.
 — A Crédó Katolikus Férfi Egyesü-
 let összejövetelét december 30-án,
 szombaton este tartja a róm. kat. pol-
 gári fiúiskolában a Varga utca 4. sz.
 alatt. Előadó lesz Lengyel László, aki
 „Római utam 1939” címen tart elő-
 adást. Minden katolikus férfit szívesen
 lát a vezetőség.

— Tűz a Vatikánban. Az apos-
 toli kancellária palotájában tűz
 támadt, melyet a római tűzoltók
 rövid idő alatt eloltottak. Egyelő-
 re a kár nagyságát nem lehet
 tudni.

A MAGYAR MULT TANIT

Zrinyi Miklós mondja:

... meg is duplázom kiáltásomat: fegyver, fegyver, fegyver ké-
 vántatik és jó vitézi resolutio...

...Kérded, kit kívánok s micsoda nemzetet akarok oltalomra,
 azt mondom: a magyart kívánom. Miért? Azért, mert ez a leg-
 alkalmasabb, legerősebb és leggyorsabb és ha akarja, legvité-
 zebb nemzetség... Csak jobbitsuk meg magunkat, szabjunk más
 rendet dolgainknak, tegyük régi helyére, méltóságára militarem
 disciplinam, egy nemzetnél sem vagyunk alábbvalók.

Agyonverte 80 éves lakótársnőjét, mert folyton jajgatott

Most tárgyalta a budapesti ítélőtábla
 Krakovszki Mihály 52 éves napszámos
 bűnügyét, akit két és fél évi fegyházra
 ítéltek el a törvényszéken, mert agyon-
 verte lakótársnőjét, a 80 esztendő-
 s Udvardi Jánosnét. Egy szobában nyolc-
 can laktak és éjszakánként nem tud-
 tan aludni, mert a vak és süket Ud-
 vardiné agyvérzést kapott és éjszaka-
 nként iszonyúan jajgatott fájdalmá-
 ban. Krakovszki, aki már nem bírta

hallgatni a jajgatását, egy számost
 vágott a beteg asszonyhoz, majd a
 számost a beteg asszony mellére tette
 és ráült. Ott ült rajta, míg esendes
 nem lett. Reggel vették észre, hogy az
 öreg asszony azért hallgatott el, mert
 meghalt. Tíz bordája tört el és belső
 sérüléseket is szenvedett.

A tábla a napszámos büntetését há-
 romévi fegyházra emelte fel.

— Tízévi fegyházra ítéltek egy
 német asszonyt Keletporoszország-
 ban, mert szerelmi kapcsolatokat
 tartott fenn egy lengyel hadifog-
 gollyal. Az ítéletet a német nép
 véderejének megóvásáról kiadott
 rendelet alapján hozták meg.

— Barnaszékben zsirt és szappant
 állítanak elő a német vegyészek. A
 szintetikus benzín előállításánál a bar-
 naszékben parafin maradt vissza, ame-
 lyet finoman elosztott oxigén hozzá-
 adásával zsírsavvá oxidálnak.

— Afrikai zátonyra futott egy német
 gőzös Kamerun közelében. A Kamerun
 nevű hajó legénységét megmentették
 és San Lucar Barrameda kikötőjében
 partraszállították.

Szórakozzon!!

Rádióból ismert közkezdvelt gramofon-
 lemezek nagy választékban

Gulyás szaküzletében

rádió bemutatás, csere, részlet

PIAC-U. 59.
 Telefon 22—19.

— Újzelandba érkezett a Byrd-
 expedíció, melynek ez az utolsó pi-
 henő állomása, mielőtt megindul-
 na Antarktisz felé.

— Grósz Gyula hajdusoboszlói ügy-
 véd rágalmazás miatt került a debre-
 ceni törvényszék elé. A vád szerint
 Hajdusoboszlón az ottani pénzügy-
 igazgatóság vezetőjével éles vitája tá-
 madt egy végrehajtás körül és a vita
 hevében hazafiatlannak nevezte a
 pénzügyi főosztály vezetőjét. A
 tárgyaláson, melyet csütörtökön kez-
 tek meg, nem került sor ítélethozatal-
 ra, mert a bizonyítás elrendelésével a
 bíróság elnapolta az ügyet.

— Lopások. Polgár István Nap u.
 6. alatti földbirtokos feljelentést tett
 ismeretlen tettes ellen, aki szobájából
 ellopta utazóbundáját. A tolvaj köny-
 nyen surrant be a záratlan helyiségbe
 és a sötétszürke posztóból készült, be-
 lül fekete báránnyal bélelt 200 P
 értékű bundával elmenekült. Freund
 Jolán Ferenc József út 71. alatti gyer-
 mekgondozótól ellopták fekete szíjjon
 lévő karkötőjét 15 pengő értékben.

— A Csillag-féle üzlethől egy Czirják
 József nevű kereskedősegéd vásárlás
 ürügyével elloptott egy pár férfikez-
 tyűt 6.50 pengő értékben. Az eljárást
 megindították.

— Költözködik Budapesten a
 MEP. Megvette a volt osztrák kö-
 vetség Akadémia uccai palotáját
 360.000 pengőért és amint az átala-
 kítási munkálatok befejeződnek,
 itt lesz a MEP országos és buda-
 pesti szervezetének központja.

— 20 gyereke és 20 unokája van
 Tiszalódváron Esztró Mihály 61
 éves gazdasági munkásnak. A
 20-ik gyerek most született. A gye-
 rekek közül 17 életben van és öt
 most egyszerre vonult be katoná-
 nak.

— Népfürdői ruhatolvaj került esü-
 törtökön a debreceni törvényszék elé.
 Károlyi Julianna személyében. A nyá-
 ron az egyik fürdőző észrevette, hogy
 az ő elloptott fürdőruháját átalakítva
 Károlyi Julianna viseli. Azonnal rend-
 őrközre adta. A leány beismerő vallo-
 mást tett és elmondta, hogy neki is
 ellopták a ruháját és azért lopott egyet
 ő is. A bíróság előtt több lopással is
 vádolták, de azokat tagadta. A bíró az
 egy lopásban mondotta ki bűnösnek és
 elítélte egy hónapi fegyházra.

— Nagy löszerezia volt Iror-
 szágbán. Dublin körül a katonasá-
 g acélgyűrűt font és úgy kuta-
 tott a Fort Phospark raktárából
 eltűnt hatalmas mennyiségű lö-
 szert után. Legújabb jelentés szer-
 rint a löszert Kildareban találták
 meg.

— Az USA felemelte a légi
 fegyverkezés költségvetését. A ka-
 tonai kiadások 25 százalékát a légi
 haderő céljaira fordították. Az
 amerikai hadügyminiszter az
 óceánokat immár nem tekinti ki-
 elégtő biztonági övezetnek s a
 szárazföld, főleg a Panama-csator-
 na védelmére fekteti a fősúlyt.

— Zsidó istentiszteletek. A debreceni
 statusquo-ante izraelita anyahitközség
 templomaiban az istentiszteletek ren-
 dje 1939 december 29-től, 1940 január 5-ig:
 Pénteken este mindkét templomban 3.50
 órákor, szombaton reggel 7 órákor, dél-
 előtt a Kápolnási uccában fél 11 órákor,
 délután mindkét templomban 3 órákor,
 este 4.50 órákor, köznap reggel fél 7
 órákor, este 4.15 órákor. — Hítség-
 oklat: Szombaton délelőtt a Kápolnási
 uccában. — Rabbiság.

— Istentiszteletek ideje az orth. izr.
 templomban. Pénteken délután 3.40
 órákor. Szombaton reggel 8 órákor. —
 Szombat kezdete délután 3.30 órákor. —
 Szombat kimenetele 4.40 órákor.

Gazdasági Szabad- akadémia Debrecenben

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamará-
 a Debreceni m. kir. Gazdasági Akadé-
 miával és a Debreceni Gazdasági Egve-
 sülettel együttesen jövő évi január hó
 6-án és az azt követő további hét szom-
 bati napon délután 5 órai kezdettel
 Debrecenben, a Déri múzeum előadó
 termében gazdasági előadásokat ren-
 dez Debrecen város gazdaságszolgálat-
 és a mezőgazdasági kérdések iránt ér-
 deklődő nagyközönség számára.

Az előadási napokon két-két előadás
 kerül megtartásra, tehát a nyolc szom-
 baton összesen 16 előadás lesz a mező-
 gazdaság legkülönbözőbb időszakos
 kérdéseiről.

Az előadásokat Budapestről és Deb-
 recenből felkért kiváló szakemberek
 fogják megtartani s különösen haszno-
 sak lesznek mindazok számára, akik
 hivatásuknál fogva gyakran kénytelen-
 nek a mezőgazdaság körébe vágó kér-
 désekkel foglalkozni, noha életpályá-
 jukra felkészülésükkor a gazdasági tu-
 dományokkal nem foglalkozhattak.

A debreceni gazdasági szabadakade-
 mia előadásaira azonnal hívjuk fel olva-
 sóink figyelmét, hogy az előadások
 díjtalanok s azokon mindenkit szíve-
 sen látnak a rendező testületék.

— Akinek a bélműködése rendetlen
 és gyakran fáj a gyomra, mája duzzadt,
 emésztése leromlott és étvágya meg-
 csappant annak reggelente egy-egy
 pohár természetes Ferenc József keserű
 víz csakhamar szabályozza a székletet
 előmozdítja az anyagcserejét, élénkíti a
 vérkeringését és megjavítja a köz-
 érzetét. Kérdezze meg orvosát!

— Háborús kereskedelmi egyez-
 menyűt kötött Anglia Svédországgal.
 Az egyezmény azt a célt
 szolgálja, hogy a két állam közötti a
 zavartalan kereskedelmi és tize-
 tési forgalmat minden körülmé-
 nyek között fenntartsa.

Férfi ruha szövetek. Télikabát

anyagok olcsó árusítása

HEGYINEL

Arany János utca 24. utcai lakás.

— Az időszaki lap nem tekint-
 hető röplapnak ha ingyen is adják.
 Tilalmi időben történt röpiratter-
 jesztés miatt vad alá helyezte a
 debreceni ügyészség Erdei Ist-
 vánt, a szociáldemokrata párt tit-
 kárát és Mócsi Mihályt, mert tíz
 év májusában a választás idején,
 a tilalmi időben ingyen adták for-
 galomba a Népszava című napila-
 pot. Az ügyészség, mivel ingyen
 osztogatták, röplapnak tekintette
 és ezért emelt vádat. A debreceni
 törvényszéken a Viszokay-tanács
 esütörtökön délután tárgyalta az
 ügyet. A bíróság elfogadta dr.
 Sonnenwirth Lajos előadott érve-
 lését, hogy a rendes napilap, ha
 ingyen osztják, akkor sem tekint-
 hető röplapnak és ezért felmen-
 tetta a vádlottakat büncselekmény
 hiányában.

— Tizezer éves lovakat találtak
 Szibéria jégpáncélja alatt. Az ér-
 dekes ókori leletet az Altai hegy-
 ség vidékén találták, ahol hétmil-
 lió négyzetkilométernyi területen
 örökös jégtakaró borítja a földet.
 A Wood professzor vezetésével itt
 működött tudományos expedíció
 kutatásai során tömördek nagyje-
 lentőségű felfedezést tett. Egy
 bronzkori ember épségben maradt
 holttestét is megtalálták a jégta-
 karó alatt.

— Három hét kell Moszkva el-
 sötétítéséhez. Teljes erővel dol-
 goznak azon, hogy ennyi idő alatt
 megvalósítsák Moszkva teljes el-
 sötétítésének lehetőségét.

— Bukarestben két nap óta sze-
 kadatlanul havazik. A nagy-
 mennyiségű hó a közlekedést na-
 gyon megnehezíti. Az egész ország
 területéről általános jellegű hava-
 zásokat, helyenként hóviharakat
 jeleztek.

Hű barát a

CSOKONAI ÁSVÁNYVIZ!!!

Szilveszterkor is őrzi egészségét!

Kérje mindenütt!!!

Karácsonyi segélyezés a debreceni MANSZ Vasutas csoportjában

Karácsony alkalmából az idén is megtartotta a debreceni MANSZ Vasutas Csoport, ez a serényen dolgozó MANSZ tábor, segélykiosztását, amely alkalommal a 6-8, sőt 13 gyermekes szerény javadalmazású órabéres vasutasok családját, kegydíjas öregeket, özvegyeket, árvákat részesített a csoport pénzsegélyben, szeretetadományban. Több árvának tandíjsegélyt adott. A csoport érdeme, hogy a kiosztásra került 53 szeretetsomagot, fehércipőt, 1 púzska lisztet, 18 kg. szaloncukrot, 16 kg. cukrot és egyéb adományt a vasutas-asszonyok, a pénzadományt úgy ökö, mint férjeik adták össze, hogy segítsenek szűkségét szenvedő magyar vasutas testvéreiken, vagy azok özvegyein és árváin. 480 P készpénzt osztottak szét, minden szeretetsomag 3.50 P értékű volt. A pénzadományhoz Lossonczy Istvánné főispánné 50 P-vel járult hozzá, igen sok adományt kaptak terítészetben a helybeli kereskedőktől.

A kiosztást egy kedves ünnepély előzte meg, amelyen gyönyörű imát és szívehszólo beszédet tartott Uray Sándor püspökhelyettes, MANSZ igazgató. Az ünnepélyen három vasutas kislány igen ügyesen szavalt, nevezetesen: Szabó Ilonka, Majoros Margit és Konez Teréz VII. oszt. tanulók. Majd a karácsonyi énekek elhangzása után dr. Sallay Lajosné vasutas csoportelnök megköszönte azoknak közreműködését, akik a kiosztás sikeréért fáradoztak, névszerint: Abonyi Gyula áll. főnök, Abonyi Gyuláné, Cserta László, dr. Sziklay Lászlóné, dr. Sziklay László, Molnár Józsefné, Both Andor, Kövendy Lajos, Hegedűsné Kölesy Valéria, Mucsicska Erzsébet, Kiss Józsefné, özv. Szutor Imréné, Gerőcz Gusztávné, özv. Fejes Sándorné, Kiss Jenőné, Szepeslubi László, Siposs Péterné, Rotharidesz Gáborné, Molnár Imréné fáradozását.

Az ünnepélyen és a kiosztáson megjelent Koren Emil MÁV üzletigazgató, aki a kiosztás végéig ott maradt s megjelenésével emelte az ünnepély benső értékét. Jelen voltak még Rásó Istvánné, aki a segélyezés közben egy özvegy vasutasnét külön is megajándékozott és ott volt a választmány igen nagy számban, Both Andor, Schmürer Józsefné, dr. Sallay Lajos tanácsos, a nomokkerli MANSZ elnöke, Bogdányi Lajosné, Baghy Ferencné és még sokan mások.

Az egész kiosztás előkészítésén sokat fáradozott a csoport díszelnöke Koren Emilné és elnöke dr. Sallay Lajosné. A dec. 3-án tartott társasvacsora tisztajevédelme, melyet az Angol Királynő öttemében rendezett a csoport, szintén a kiosztás célját szolgálta, ennek szép sikere: Molnár Józsefné, v. Sallay Marianna, Mucsicska Erzsébet, Schmürer Mária fáradhatatlan munkásságának eredménye.

A Vasutas MANSZ boldog örömmel zárta le az 1939. év munkáját ezzel a szépen sikerült segélyezéssel, a krisztusi szeretet gyakorlásának tudatában indul az eljövendő 1940-ik évnél.

Elfogták a Csokonai színház tolvaját

A rendőrség elfogta Nagy Zoltán 20 éves tiszadai születésű lakás- és foglalkozás nélküli csavargót, aki ruhásműveket akart értékesíteni. Gyannusnak tűnt fel, igazoltatták, majd előállították. Kihallgatása során beismerle, hogy e hó elején besurrant a Csokonai színház folyosójára és mikor koldok, behatolt az egyik férfiöltözőbe. Innen egy ruháskosárral együtt elloptott két pár csizmát és néhány ruhát, amit értékesíteni akart. A rendőrség őrizetbe vette és a további nyomozás kiterjed a többi színházi lopásokra is vele kapcsolatban.

Szilveszterre: Esterházy

Törley
borok
pezsgők
húsárúk
Litke
halak, sajtok, csemegeárúk
Monoky Nándor, Piac u. 30. szám

Elfogták Józsan a nagykanizsai templomrablás gyanúsítottját

Menyasszonyát ment meglátogatni mikor kézrekerült

Jó fogást csinált a józsi csendőrök. Elfogták Tausz-Takács Lajos nagykanizsai illetőségű bűnözőt, aki ellen többrendbeli körözést adtak ki. Tausz-Takács nyolcszor volt már büntetve szabotválásokért és egyéb bűncselekmény miatt. Abban az időben, amikor a nagykanizsai templomot kirabolták, ellúnt a városból és ekkor rádiókörözést adtak ki ellene azon a címen, hogy gyanúsítható a templomkifosztás elkövetésével.

Tausz-Takács internálva volt és eltűnése miatt a budapesti főkapitányság is körözte szökés címén. Amikor Józsan elfogták, azt állította, hogy menyasszonyához ment látogatni. Behozták Debrecenbe, ahol kihallgatása során tagadta, hogy része lenne a kanizsai templomrablásban. A debreceni hatóságok útján most átadják a nagykanizsai rendőrségnek a további eljárás lefolytatása végett.

Fekete álarcos merénylő az országúton

Megjósolta a javasasszony, hogy merénylője követnek el ellene

Hirt adtunk már arról, hogy Ujfehértó határában egy fekete álarcos férfi megtámadta Szóják Jánosné 34 éves nyíregyházi asszonyt, aki kerékpáron haladt az országúton. A merénylő az országút mellett árokba hurcolta és erőszakoskodni kezdett vele. Amikor látta, hogy nem boldogul, zsebkését Szóják Jánosné gyomrába dőlte és egy 17 centiméteres vágást ejtett rajta. A borzalmas gyilkossági kísérlet után a vakmerő szatír elmenekült. Szóják Jánosné sérülése szerencsére nem volt súlyos, mert a rajta levő bőrkabát megmentette a biztos haláltól. A különös ügyben a csendőrség erélyes nyomozást indított és többször kihallgatta Szóják Jánosné, akinek zavaros vallomása alig tudott támpontot adni a nyomozáshoz.

Vasárnap váratlan fordulat történt az ügyben. A csendőrök letartóztatták és a nyíregyházi kir. ügyészségre kísérték Seregély György újfehértói szeszgyári munkást, mert szerepét nem látja tisztázva a vizsgálat. Kiderült ugyanis, hogy Szóják Jánosné Seregély meghívására ment ki Ujfehértóra és ő

várta az országút szélén. A találkozás után Seregély ment elől kerékpárjával s mintegy ötven lépéssel mögötte Szóják Jánosné. Közben történt a merénylő, amiről Seregély mitsem akar tudni. A gyanú azonban ellene irányul, mert Szóják Jánosné zavaros vallomásában elmondta, hogy az ismeretlen támadója feketeterjős kendőből készített álarcon támadta meg és ezért nem tudta azt felismerni. Nem tartja azonban kizártnak, hogy Seregély volt az álarctitokozos Fácia Negrája.

Szóják Jánosné elmondta, hogy egy nyíregyházi javasasszony megjósolta neki, hogy „egy magas, nős ember az életére tör és kétszer fog merénylővel elkövetni ellene és csak a második lesz számára végetes”. Szóják Jánosné szerint Seregély nem a szokott melegséggel fogadta, mert a megjelölt randevúra egy órával később érkezett. A támadással gyanúsított Seregély, bár tagadásban van, arról nem tud számot adni, hogy a gyilkossági kísérlet után órák hosszat hol tartózkodott. De a nyomozás során felmerült többi bizonyítékok is súlyosan ellene vallanak.

Agyonütötte a favágót a fa

A téglási uradalom érdekében fát vágott társaival Tündik Lajos 39 éves favágó. Egy nagy fát döntöttek, de a fa kivágásánál nem jártak el kellő vigyázattal és így történt, hogy a nagy fa rázuhant Tündikre és agyonütötte. Társai holttestét szedték már ki a fa alól.

A csendőrség jelentése alapján megindult az eljárás annak megállapítására, hogy a téglási gróf Dégenfeld uradalom érdekében történt halálos szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

— A finn Vörös-Kereszt javára az eddig közölteken kívül a következő adományok folytak be az evangélikus egyházközséghez: Rátkay Gyula 8 P, Rátkay Gyuláné 4, özv. Vincze Károlyné 5, Gyarmathy István 3, dr. Hódy Béla 3, Székely Lajosné 1, Szabó Kálmáné 1, Mihalovits Jenőné 5, Pass Irénke 2, Dóczy intézeti Onképzőkör 61.50, Kristóf Jánosné 1, Evangélikus iskola 20, Evangélikus iskola cserkészcsapata 5, Sajó István 5, Kövesi Lajos 1, dr. Hornyatsek Andor 5, Kosztolányi Imre 3, Kun nővérek 6, Hornyatsek István 2, N. N. 3, dr. Nagy Jenőné 2, Papp Lajos illatszerezés 20, N. N. 2, Kerekes Pirokka 1.50, Domokos Sándorné 3, Ekly József 2, dr. Hankiss János 20, Hankissgyerekek 10, Imrek Sándorné 5, Lókody Lászlóné 3, karácsonyi templomi vallásos este offertóriuma 49.16 pengő. Összesen befolyt a finn Vörös-Kereszt javára az evangélikus egyházközséghez 725 pengő 27 fillér, melyet az egyházi pénztár az Evangélikus Élet hűdapesti szerkesztőségének átutalt tovább-

bitás végett. A lelkesítő hivatal kéri azokat a híveket, akik erre a célra még adományozni akarnak, hogy közvetlenül szíveskedjenek adományukat pár napon belül beküldeni az Evangélikus Élet szerkesztőségének (Budapest, VII. Damjanich uca 28. B. postacsekk száma: 20412), mivel a helyi gyülekezet lezárta és befektette a gyűjtést.

— Elefölygostiglanra itéltek egy anyagyilkost, G. Pető János 23 éves tiszaföldvári gazdaleányt, aki kilenc kézzurással megölte édesanyját, mert az nem főzött neki olyan ebédet, amilyent a fiú akart.

— Leszúrták és alaposan elverték Kiss János báránai földmivest a vendéglőben. Súlyos sérülésével a lakásán ápolják. A nyomozás megindult, hogy megállapítsák, kik verték el.

— Evangélikus presbiteri gyűlés. Az evangélikus presbiterium ma este hat órákor gyűlést tart, melynek tárgyai: elnöki bejelentések, a jövő évi költségvetés, az új templom, iskola és székház építés ügye. Esetleges javaslatok, indítványok.

— Kovács Ferencné Werbőczy uca 14. szám alatti lakos este a pincébe ment le, közben megérszott, fejét belefűtötte a falba, melyen 5 centi hosszú vágott sebet szenvedett. A mentők részlettek elsősegélyben és orvoshoz küldték.

— A „Washington” bajót, amely Wilson elnököt 1918-ban Európába vitte, ócskavaspark adják el több más régi hajóval együtt.

Gyászrovat

Gáborjánai Szabó Ilona temetése. Tegnap délelőtt két órákor temették el G. Szabó Ilonát, a debreceni Ipartestület könyvelőjét. 1927 óta állt az Ipartestület szolgálatában és 1939-ben lépett elő könyvelővé. Kedves modora, szívegyessége és szeretetreméltósága miatt mindenki szerette. A temetésen az Ipartestület és az elöljáróság testületileg jelent meg. Galamb Ferenc elnök vezetésével, aki búcsúztatta a kitűnő tisztviselőt. A kollégák nevében pedig Lechner Lajos titkár mondott beszédet. Az elhunyt leány G. Szabó Kálmán festőművész húga volt.

Özv. Schlachta Jánosné meghalt. Mély gyász érte Zádjeli Schlachta Sándort, a debreceni kereskedőtársadalom ismert és becsült tagját. Édesanyja özv. zádjeli Schlachta Jánosné, életének 79. évében, négy hétig tartó szenvedés után elhunyt. Nemes lelkületű és mély szívességű nagyasszony szállt vele sírba. Halálát kiterjedt előkelő rokonság gyászolja, ezek sorában a P. Abraham család, a járdánházi Berényi és földesi Nagy családok. Az elhunyt urasszony temetése vasárnap két órákor lesz a Köztemető díszravatalozójából. A temetést a Gebauer-temetkezési intézet rendezi.

Kovács János 17 évében elhunyt. Temetése ma délután 3 órákor lesz a Köztemető 3. ravatalozó terméből. Lakás: Eötvös uca 39. Temetését: Bartha vállalata végzi.

Özv. Bakó Józsefné Szendrei Sarolta, 76 évében elhunyt. Temetése szombaton délután 3 órákor lesz a Köztemető 3. ravatalozó terméből. Lakás: Olajító 26. Temetését: Bartha vállalata végzi.

Dobi Katóka 10. hetében elhunyt. Temetése ma délután fél 4 órákor a Köztemető 4. terméből. Bartha vállalata végzi.

Kántor Sándor cipész 33 évében elhunyt. Temetése szombaton délután fél három órákor lesz a Köztemető 4. ravatalozóterméből. Lakás: Kassai út 19. Temetését: Bartha vállalata végzi.

Mátay Andorné úgy a maga, mint fia Imre és családja nevében, mélyen megrendülve, de Isten akaratában megnyugodva tudatja, hogy a legjobb férj, apa és nagypapa, folyó hó 28 napján, áldásdús, önzetlen munkásságban eltöltött élete 81-ik évében hosszas szenvedés után visszaadta nemes lelkét Teremtőjének. A megboldogult hült tetemet folyó hó 30-án, délután két órákor helyezték a Köztemetőben örök nyugalomra. Részvétlátogatások mellőzését kérem. — Temetését: Fehértói vállalat rendezi.

Juhász Ferencné sz. Lőrinczi Róza életének 35. évében elhunyt. Temetése szombaton 2 órákor lesz a Köztemető ravatalozójából. Fehértói vállalat rendezésében.

— Porcellán festőtanfolyam kezdődik a MANSZ vasutas csoportnál, Kátona Mici kiváló porcellánfestőművész vezetésével. Jelentkezés a MANSZ-otthonban, 9 órától délután 6 óráig, jtn. 2-án délig, ahol részletes tájékozással nyerhető.

— A MATEOSZ betörőit, akiknek elfogásáról már részletesen beszámoltunk, a rendőrség átadta az ügyészségnek és csütörtökön délelőtt Zsögöd Jenő vizsgálóbíró kihallgatás után letartóztatta őket.

Közgazdaság

TERMÉNYTÖZSDE

Búza tiszavidéki, felsőtiszai, dunatiszakézi, fejérmegyei, dunántúli és kisalföldi 77 kg-os 19.95, 78 kg-os 20.45, 79 kg-os 20.75, 80 kg-os 20.95, rozs pest vidéki 15.10—15.35, rozs más 15.30—15.55, takarmányárpa Ia 65—66 kg-os 17.60—17.85, középmínőségű 17.10—17.35, sörárpa kiváló 21.75—22.25 prima 20.75—21.25, sörárpa 19.60—20.00, zab elsőrendű 19.75—19.90, középmínőségű 19.65—19.75, tengeri 19.55—19.70 P.

FERENCVÁROSI SERTÉSVÁSÁR

A csütörtökön tartott ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 3240 darab kövér sertést, 375 süldőt és 597 darab malacot. Angol hússertés volt 1299 darab. Az irányzat élénk. Árak: uradalmi zsirsertés páronként 340 kilón felül 113—114 fillér, szedett sertés I. 94—100, kivételesen 101—102 fillér, angol sonka sertés I. 90—97 fillér, II. 76—87 fillér, süldő 73—100 fillér, malac 98—160 fill. exportzsír márkázott 172 fillér kg-kint.

